Världsnaturfonden WWF
Ulriksdals Slott
170 81 Solna

Växel: 08 624 74 00
Direkt: 08 515 12 432
Fax: 08 85 13 29
Allmänt: info@wwf.se
benny.gafvert@wwf.se
www.wwf.se

Naturvårdsverket
registrator@naturvardsverket.se

Ulriksdal, 2023 01 13

Världsnaturfonden WWF:s remissvar gällande utkast till Naturvårdsverkets reviderade riktlinjer för beslut om skyddsjakt på rovdjur, ärendenummer NV-09093-21

Sammanfattning

Världsnaturfonden WWF är positiva till att Naturvårdsverket tar fram uppdaterade riktlinjer för beslut om skyddsjakt på rovdjur och inhämtar synpunkter från relevanta aktörer.

WWF anser att det är ytterst centralt att skyddsjakt endast sker i enstaka fall och endast i syfte att förhindra allvarlig skada. WWF efterlyser mer tydlighet kring vad som gäller för genetiskt viktiga vargar, samt ett förtydligande kring olika klassificeringar av genetiskt viktiga vargar. Detta gäller till exempel huruvida avkommor till immigranter (F1, F2) klassas som genetiskt viktiga eller ej.

Utöver detta, efterfrågar WWF också ett förtydligande kring vad som gäller vid vargangrepp vid löshundsjakt, utöver hänvisningen till Viltskadecenters rekommendationer, samt förtydliganden kring hänsyn till löshundsjakt. Det gäller exempelvis på vilket sätt Naturvårdsverket menar att man bör ta hänsyn till omfattning och utbredning av löshundsjakt vid beslut om skyddsjakt.

WWF anser också att det vore fördelaktigt med en sammanfattning av de mer betydande revideringar som gjorts i förhållande till de tidigare riktlinjerna.

Bakgrund

WWF:s vision är att människor och djur ska leva i samexistens. De stora rovdjurens återhämtning från att ha varit utrotade eller på gränsen till utrotning har inneburit stora förändringar i många avseenden. De är en del av det ekologiska systemet som producerar ekosystemtjänster och skapar resiliens för framtida utmaningar. I en tid då människor exploaterar en stor del av vår gemensamma livsmiljö skapas situationer som behöver hanteras, och i fallet med stora rovdjur behövs tydliga riktlinjer för tillgängliga förvaltningsverktyg, däribland skyddsjakt

Eftersom beslut om skyddsjakt ofta fattas med kort varsel för att kunna undvika allvarlig skada, är det av stor vikt att riktlinjerna från Naturvårdsverket är tydliga. Då de ligger till grund för länsstyrelsernas beslut behöver handläggningen, oavsett omständigheter, präglas av *skyndsamhet, saklighet och tydlighet*.

Förtroenderådets tillförordnade ordförande tillika vice ordförande:
Maria Norrfalk

Stiftelsens generalsekreterare:
Gustaf Lind

Registrerad som:
Världsnaturfonden WWF
Org.nr: 802005-9823
Plusgiro 90 1974-6
Bankgiro 901-9746

Riktlinjernas innehåll

Kapitel 4 Tillämpning av 23 a § jaktförordningen

I kapitel 4 på sidan 11, sista stycket, framgår det av riktlinjerna att kravnivån för allvarlig skada, annan lämplig lösning och dokumentation kan "vara förhållandevis lägre om arten bedöms ha en gynnsam bevarandestatus och det inte handlar om en genetiskt viktig individ". Här anser WWF att Naturvårdsverket bör förtydliga vad som anses vara *en genetiskt viktigt individ*; det vill säga om det enbart gäller immigranter, eller om det också gäller avkommer till immigranter (F1, F2) och i så fall vilka avkommor som avses. WWF anser att förtydligande bör ske i enlighet med Naturvårdsverkets promemoria daterad den 3 februari 2016 *En värdering av genetiskt viktiga vargar i Skandinavien (NV-08531-15), där det framgår att* immigranterna och deras ungar (F1:orna) är genetiskt viktiga.

För att kunna säkra långsiktigt livskraftiga stammar för de stora rovdjuren ser WWF arbetet med genetisk förstärkning som mycket viktigt. Då ges större möjligheter att hantera vargstammens påverkan på i synnerhet tamdjurshållning och löshundsjakt och samtidigt stärka vargstammen

På sidan 15, andra stycket, framgår det att utbredning av bland annat löshundsjakt är av betydelse för frågan om risk för allvarlig skada, och att det är lämpligt att ta hänsyn till att omfattning och utbredning av jakt med lös hund varierar under året. Här efterfrågar WWF mer tydlighet kring huruvida skrivningen syftar till att tröskeln för att besluta om skyddsjakt på varg är lägre under jaktsäsong när man använder sig av lös hund. WWF anser att det behöver skapas incitament för att använda sig av förebyggande åtgärder för skador på löshund, exempelvis i form av skyddsvästar.

På sidan 16, tredje och fjärde styckena redogörs det för skyddsjakt innan allvarlig skada uppstått. Där nämns bland annat "skyddsjakt i förebyggande syfte" och "förebyggande skyddsjakt". Skyddsjakt får aldrig ske i annat syfte än som en förebyggande åtgärd, vilket blir otydligt med de befintliga skrivningarna. WWF anser därför att styckena bör omformuleras.

På sidan 17, sista stycket, framgår det att skyddsjaktens inverkan på artens bevarandestatus bör beakta populationens storlek, utbredningsområde och kvalitet. Vidare lyfts populationens genetiska status som ett mått på populationens kvalitet. Här anser WWF att Naturvårdsverket bör vara tydligare kring hur populationens kvalitet bör bedömas, exempelvis genom att referera till inavelskoefficient eller annat vetenskapligt mått på släktskap. WWF anser att den höga inavelsgraden hos den skandinaviska vargstammen bör beaktas särskilt, i synnerhet när det gäller skyddsjakt på genetisk värdefulla individer.

Vidare skriver Naturvårdsverket på sidan 20, första stycket, att "Viltskadecenters bedömningar och studier bör ligga till grund för om åtgärden kan förväntas ha tillräcklig effekt." WWF anser att skrivningen begränsar vilket underlag länsstyrelsen kan använda vid sin bedömning. WWF:s uppfattning är att även andra vetenskapliga studier ska kunna utgöra underlag vid bedömningen av åtgärdens förväntade effekt.

Övriga synpunkter

Världsnaturfonden WWF efterfrågar vidare ett tydliggörande om det nordiska samarbetet med Norge och Finland och hur detta kan komma att påverkas av riktlinjerna.

WWF anser att genomförande av skyddsjakt bör ske så transparent som möjligt, med goda möjligheter till insyn från berörda myndigheter. Detta för att se över exempelvis jaktmetod och hundanvändning.

Vidare anser WWF att det skulle vara värdefullt om riktlinjerna innehöll stöd för länsstyrelserna kring hur jakt i gränsöverskridande revir ska hanteras.

Det hade även varit positivt om det i riktlinjerna kunde klargöras hur ansvarsfördelningen ser ut mellan länsstyrelsen och Polismyndigheten vid skyddsjakt på oskygga individer, så att det inte uppstår oklarheter kring vem som har ansvar för detta.

Naturvårdsverket uttrycker att riktlinjerna löpande skall uppdateras, vilket WWF ser som positivt. Kopplat till det ser WWF ett behov av systematisk datainsamling med relevant information kopplat till samtliga beslut om skyddsjakt. Exempel på detta skulle kunna vara fällda och påskjutna individer, användning av hund, var jakten bedrivits etc. Detta skulle kunna medföra en enklare uppföljning och metodutveckling av skyddsjakt i framtiden.
Som avslutning vill WWF uttrycka att remissen är välskriven och uppmuntrar revideringen av dessa riktlinjer baserat på förslag ovan.

För Världsnaturfonden WWF

Linda Berglund
Tf Avdelningschef Skog och Arter

Benny Gäfvert
Senior rovdjursexpert